

PUKA VALLAS PALAMUSTE KÜLAS PUNGA VESKI KINNISTU DETAILPLANEERINGU KESKKONNAMÕJU STRATEEGILISE HINDAMISE PROGRAMM

Valgamaal Puka vallas Palamuste külas oleva Punga Veski maaüksuse (katastritunnus 60801:002:1851 ja 60801:002:1851) detailplaneering algatati Puka Vallavolikogu 25. septembri 2008.a. otsusega nr 11. Detailplaneeringuga kavandatava tegevuse eesmärgiks on puhkemajade rajamine, endise laudahoone rekonstrueerimine ja kasutamisetstarbe muutmine, veskihoone ja veskipaisu rekonstrueerimine ning veskipaisjärve taastamine. Praegune maa sihtotstarve on maatulundusmaa. Punga Veski maaüksuse suurus on kokku 15.84 ha, mis jaguneb järgmiselt: a) katastriüksus 60801:002:1851 pindalaga 11.94 ha – haritav maa 5.17 ha, metsamaa 1.16 ha, looduslik rohumaa 0.41 ha, õuema 0.24 ha, ehitiste alune maa 0.09 ha, muu maa 4.96 ha (sellest veealune maa 0.55 ha); b) katastriüksus 60801:002:1852: haritav maa 2.33 ha, õuema 0.13 ha, metsamaa 0.07 ha, ehitiste alune maa 0.02 ha, mee maa 1.37 ha (sellest veealune maa 0.26 ha). Detailplaneeringu keskkonnamõju strateegiline hindamine (KSH) on algatatud Puka Vallavolikogu 25. septembri 2008.a. otsusega nr 11. Keskkonnamõju strateegilise hindamise eesmärgiks on hinnata võimalikke mõjusid keskkonnale, mis võivad kaasneda koostatava detailplaneeringu rakendamisega. KSH programm on koostatud eeldusel, et keskkonnamõju strateegiliseks hindamiseks vajalik alginformatsioon saadakse detailplaneeringu koostamise käigus kogutavast materjalist ning täiendavalt alaga seotud planeeringutest ning vastavatest ülevaadetest, samuti varasemate rakendusuuringute tulemustest.

1. Üldosa

1.1 Töötäitjad

Keskkonnamõju hindamist koordineerib ja viib läbi ekspertgrupp järgmises koosseisus: keskkonnaekspert Arvo Järvet (juhtekspert, KMH litsents 0057), veeinsener Andres Piir ning planeeringuspetsialist Külli Kell.

1.2 Õigusaktid

Keskkonnamõju hindamine viiakse läbi vastavalt 22.02.2005. a. vastu võetud "Keskkonnamõju hindamise ja keskkonnajuhtimissüsteemi seadusele" Tulenevalt detailplaneeringu lähteülesandes seatud ülesannetest lähtutakse keskkonnamõju hindamisel Eesti keskkonnaõigust seadvatest teistest õigusaktidest.

1.3 Metoodika

Kasutatakse Eestis üldkasutatavat KSH hindamise protseduuri, milles on võimalik konkreetselt välja eraldada järgmised tegevused:

- ülesande püstitamine,
- varem kogutud materjali analüüs,
- planeeringu materjalide analüüs,
- alternatiivide võrdlus ja analüüs,
- kohtülevaatus,
- kameraalne töö,
- eksperthinnang jm.

1.4 Kasutatavad infoallikad

Hindamisel kasutatakse olemasolevaid materjale, milledest olulisemad on Valga maakonnaplaneering, Puka valla arengukava aastani 2011, Puka valla üldplaneering ning Valga maakonda käsitlevad järgmised maakonnaplaneeringu osad: Valgamaa roheline võrgustik, Valgamaa väärtuslikud maastikud, Asustust ja maakasutust suunavad keskkonnatingimused.

1.5 KSH osapooled

Arendaja: Ahto Kadaja; postiaadress: Komsu küla, Puka vald, 67205 VALGAMAA.

Otsustaja: Puka Vallavalitsus; postiaadress: Kooli 6, Puka alevik, 67217 Valgamaa.

Detailplaneeringu koostaja: OÜ Aabenest; kontaktisik Kunnar Kasepuu, postiaadress Valga mnt 62-4, Tõrva 68607 VALGAMAA.

Järelevalvaja: Valgamaa Keskkonnateenistus; postiaadress: Kesk tn 12, 68203 VALGA.

KSH juhtekspert: Arvo Järvet, KMH litsents 0057, postiaadress: TÜ geograafia osakond, Vanemuise 46, 51014 Tartu; e-post: ajarvet@ut.ee.

Huvitatud isikud ja organisatsioonid: Osalevad KSH protsessis avaliku menetluse teel. KSH programmi avalikustamine toimus kahes etapis, sest esimese avalikustamise ajal Puka vallavalitsus unustas informeerida planeeringuala naaberkiinnistute omanikke. KSH programmi avalikustamisest teatati Ametlikes Teadaannetes 13. jaanuaril 2009.a. ning ajalehes Otepää Teataja 16. jaanuaril 2009.a. Täiendava avalikustamise kohta ilmus teade ajalehes Otepää Teataja 13. veebruaril 2009.a. ning Ametlikes Teadaannetes 17. veebruaril 2009.a. KSH programmi eelnõu saadeti avalikustamise käigus tutvumiseks 15. jaanuaril 2009.a. Valgamaa Keskkonnateenistusele, Keskkonnainspektsioonile, Valga Maavalitsusele, Maanteeametile ja Eesti Keskkonnaühenduste kojale. Ainsana saatis vastuse Maanteeamet, kes teatas, et edastas teate Lõuna Teedekeskusele kuna planeeringualaga piirneva kõrvalmaanteega seonduvaid küsimusi käsitlevad regionaalsed Maanteeameti hallatavad riigiasutused.

Käsitletav ala piirneb järgmiste Puka vallas olevate maaüksustega: Pedaste külas Semperi maaüksus (katastritunnus 60801:002:0002), Perve maaüksus (katastritunnus 60801:002:0006) ja nimetu maaüksus (katastritunnus 60801:002:0003) ning Palamuste külas Leesiku maaüksus (katastritunnus 60801:002:0722) ja Jõe-Leesiku maaüksus (katastritunnus 60801:002:1010). Mõlemad katastriüksused piirnevad edelaküljel riigiteega nr 23144. KMH programmi avalikustamisest informeeris Puka Vallavalitsus naaberkiinnistute omanikke 11. veebruaril 2009.a. välja saadetud kirjadega. Naaberkiinnistute omanikud programmi kohta arvamusi, küsimusi, ettepanekuid ega vastuväiteid ei esitanud. Programmi avaliku arutelu koosolekul osales ühe naaberkiinnistu omanik. KSH läbiviimisel võib asjast huvitatud asutuste ja inimeste arv suurenedada. Piiriülese keskkonnamõju esinemist pole ette näha ning seetõttu puudub vajadus KSH algatamisest informeerida naaberriike.

2. Kavandatava tegevuse eesmärk

Planeeringu põhieesmärk on puhkemajade rajamine, kasutades selleks ära ka endist karjalauta ning vesiveski hoonet, mis mõlemad tuleb rekonstrueerida. Kavandatud on ka veskipaisu ning

veelaskmete rekonstrueerimine ja veskipaisjärve taastamine veepinna tõstmisega endisele kõrgusele. Taastatava paisjärve ala paikneb madalate küngaste vahelises nõos, mis on märg ja kohati võsastunud. Paisjärve taastamine ning kaldaalade korrastamine on vajalik kultuurmaastiku miljööväärtuse ning loodusliku mitmekesisuse suurendamiseks. Detailplaneering on pärast kehtestamist aluseks planeeringualal edaspidi koostatavatele ehituslikele projektidele.

3. Looduslike tingimuste kirjeldamine.

Planeeritav ala asub Otepää kõrgustiku lääneserval, kus on tegemist väikekünkliku reljeefiga. Veskipais paikneb Purtsi jõel, 20.5 km kaugusel jõe suudmest ning valgla paisu lävendis on 53.8 km². KSH käigus iseloomustatakse detailplaneeringuga hõlmatud alal ja sellega piirneval alal järgmisi looduslikke tingimusi:

- pinnaehitus;
- veestik ja Purtsi jõe hüdroloogiline režiim;
- maastik ja maakasutus;
- kaitstavad loodusobjektid ning Natura 2000 võrgustiku alad.

4. Sotsiaal-majanduslike tingimuste kirjeldamine.

KSH käigus iseloomustatakse detailplaneeringuga hõlmatud alal ja sellega piirneval alal sotsiaal-majanduslikke tingimusi sedavõrd, millisel määral need on olulised detailplaneeringu KSH aspektist. Olulised on nähtavasti seosed naaberkiinnistutega.

5. KSH läbiviimine ja selle alternatiivide võrdlemine

KSH eesmärk on planeeringu elluviimisest tulenevate otsuste keskkonnamuutuste analüüsimine, võimalike kahjulike mõjude prognoosimine ning vajalike leevendavate meetmete välja pakkumine. Selle tulemusena on võimalik teavitada Puka vallavalitsust ja avalikkust keskkonnaprobleemidest, millede arvestamata jätmisest võivad tuleneda kahjulikud või ebasoovitavad tagajärjed nii loodusele kui ka elukeskkonnale tervikuna. Hindamine peaks aitama selgitada, kuidas jõuda keskkonnakaitsele parima planeeringulahenduseni.

KSH läbiviimisel käsitletakse neid keskkonnamõjusid, mis tulenevad otseselt detailplaneeringuga kavandatud ruraalse ruumi muutustest ja millega võib kaasneda oluline keskkonnamõju. Olulise negatiivse keskkonnamõju korral analüüsitakse mõjude minimiseerimise võimalusi ning esitatakse leevendusettepanekud mõju ulatuse vähendamiseks või muudatuste tegemiseks detailplaneeringus.

KSH ruumiline ulatus hõlmab nii mõjude hindamist konkreetsel planeeritaval alal, kui ka sellega piirneval alal. Seeläbi on planeeringu KSH-ga seotud naaberkiinnistud. Erinevate mõjude ruumilist ulatust hinnatakse erinevalt, sõltuvalt sellest, kus konkreetset mõju saab lugeda oluliseks. Keskkonnamõju strateegilise hindamise raames tehakse järgmised tööd:

- analüüsitakse detailplaneeringu keskkonnaosas toodud taustinformatsiooni ning järelduste piisavust silmas pidades keskkonnaseisundi tõenäolist muutust planeeritud meetmete osalise või täieliku rakendamise tingimustes;
- analüüsitakse detailplaneeringu eesmärgi ning nende vastavust keskkonnaalastele eesmärkidele, vajadusel tehakse ettepanekud eesmärkide täpsemaks formuleerimiseks;

- hinnatakse Punga veskipaisu ning paisjärve taastamisega ja veejõu kasutamisega vesiveskis keskkonnamõju täpsusastmes, mis võimaldab anda vee erikasutusluba Purtsi jõe tõkestamise ja paisutamise jätkamiseks ning veejõu taaskasutamiseks.
- hinnatakse meetmete võimalikku positiivset ja negatiivset olulist keskkonnamõju. Vajadusel esitatakse ettepanekud detailplaneeringu rakendamisega kaasneva olulise kahjuliku keskkonnamõju vältimiseks või leevendamiseks;
- esitatakse ülevaade hindamise korraldusest;
- osaletakse detailplaneeringu ja KSH avalikustamisel ning avalike koosolekute korraldamisel, alates KSH programmi avalikustamisest kuni KSH aruande avalikustamiseni.

5.1 Alternatiivide hindamine

Alternatiivid tuakse planeeringulahendusega võrreldes erinevate variantide osas. Võimalik on arvestada järgmiste alternatiividega: 1) ainult vesiveski rekonstrueerimine ja paisjärve taastamine, 2) ainult karjalauda rekonstrueerimine ja paisjärve taastamine, 3) 0-alternatiiv, kus olemasoleva olukorraga võrreldes muutusi ei toimu. Alternatiivide keskkonnamõjude olulisust hinnatakse tabelis 1 toodud skaala alusel.

Tabel 1. Mõjude olulisuse hindamise skaala

0	Oluline mõju puudub	(0)	Soovitatud meetmetega vähendatav või ärahoitav negatiivne mõju; potentsiaalne positiivne mõju
-1	nõrk negatiivne mõju	1	nõrk positiivne mõju
-2	mõõdukas negatiivne mõju	2	mõõdukas positiivne mõju
-3	Oluline negatiivne mõju	3	oluline positiivne mõju

Erinevate alternatiivide võrdlemisel liidetakse saadud negatiivsed ja positiivsed punktid ning saadud tulemuste põhjal osutub parimaks kõige suurema punktisumma kogunud alternatiiv. Keskkonnamõju olulisuse hinnangus esitatakse vajaduse korral ettepanekud seire, rakendusuuringute ja järelevalve korraldamiseks.

6. Ajakava

KSH läbiviimine toimub sünkroonselt detailplaneeringu koostamise etappidega, kusjuures on arvestatud, et KSH vastavad etapid toimuvad detailplaneeringu vastavate etappidega ajaliselt hiljem või kokkulangevalt. Ajatabelis on arvestatud KSH osas peamiselt nende etappidega, mis seadusandlikult on ette nähtud.

Tabel 2. Detailplaneeringu ja KSH ajakava

Tegevuse etapp	Detailplaneering	KSH
Detailplaneeringu ja KSH algatamine	25.09.2008	25.09.2008

Teade KSH programmi avalikustamise kohta		16.01.2009
KSH programmi avalik arutelu Puka vallavalitsuses		03.02.2009
Teade KSH programmi täiendava avalikustamise kohta		13.02.2009
KSH programmi täiendav avalik arutelu Puka vallavalitsuses		27.02.2009
Planeeringu ja KSH aruande esitamine avalikustamiseks	August 2009	august 2009
KSH aruande avaliku arutelu koosoleku orienteeruv aeg		september 2009
KSH aruande esitamine heaks kiitmiseks		oktoober 2009
Planeeringu kehtestamise orienteeruv aeg	detsember 2009	

- KSH programmi avalikustamisest teatati 13. jaanuaril 2009.a. väljaandes Ametlikud Teadaanded ning 16. jaanuaril 2009.a. ajalehes „Otepää Teataja“. Programmi täiendavast avalikustamisest teatati ajalehes „Otepää Teataja” 13. veebruaril 2009.a. ning Ametlikes Teadaannetes 17. veebruaril 2009.a. Programmi avalikustamise käigus üksikiskud ega asutused ettepanekuid, küsimusi ega vastuväiteid ei esitatud.
- Avaliku arutelu järgselt puudus vajadus sisuliselt täiendada KSH programmi ning programm esitatakse koos avaliku arutelu koosoleku protokollidega heaks kiitmiseks Keskkonnaameti Põlva-Valga-Võru regioonile.
- Detailplaneeringu valmimise järel esitab hindaja tellijale KSH aruande eelnõu.
- KSH aruande valmimise järgselt korraldatakse selle avalik arutelu, millest korraldaja Puka vallavalitsus teatab vastavalt kehtestatud korrale. Enne arutelu koosolekut on kõigil soovijatel võimalik aruandega tutvuda vähemalt kolme nädala jooksul.
- Lõplik aruanne koos võimalike avalikustamise käigus selgunud asjakohaste täiendustega esitatakse Keskkonnaameti Põlva-Valga-Võru regioonile heakskiitmiseks ja edasisele tegevusele keskkonnatingimuste seadmiseks.

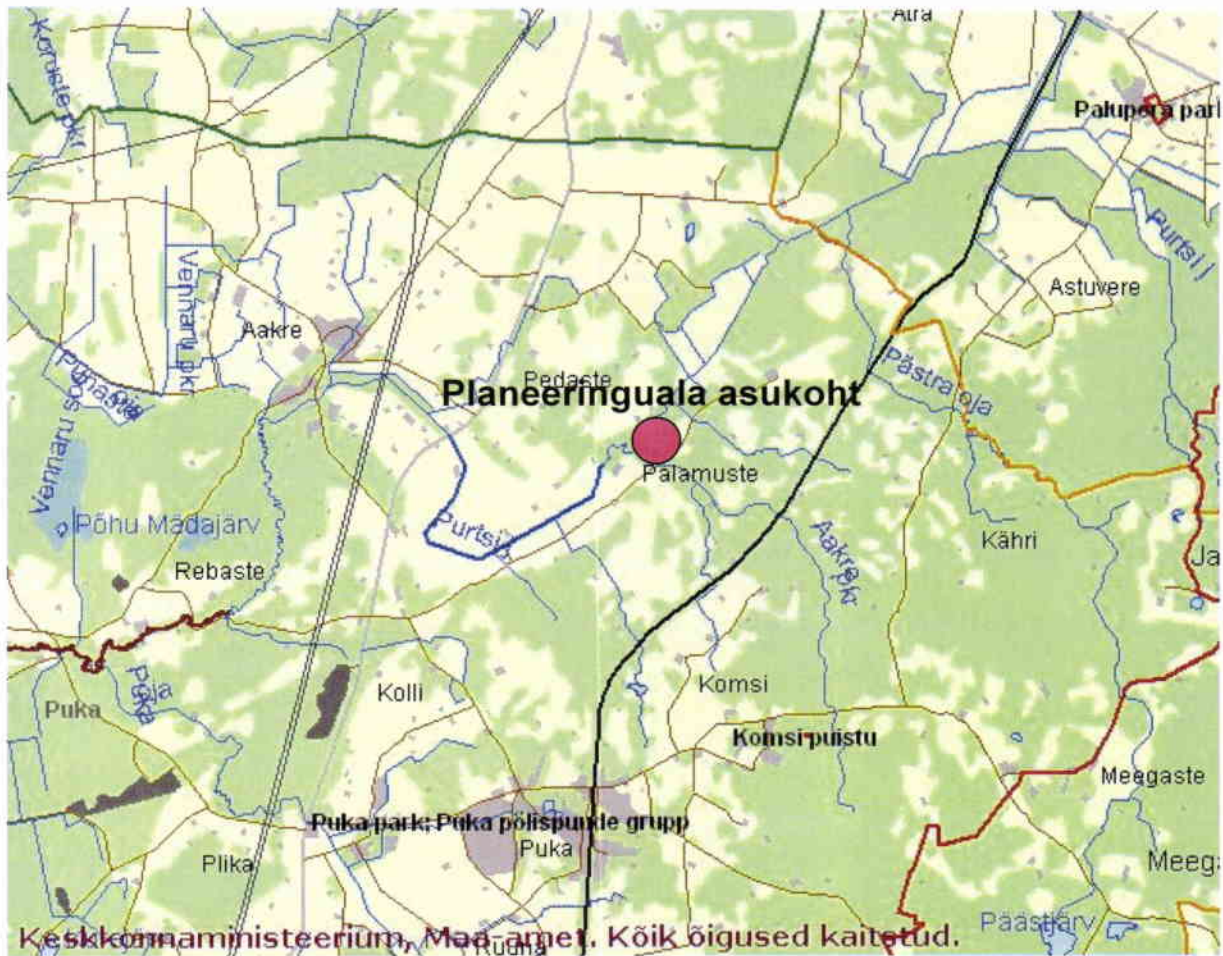

Koostas:

juhtekspert Arvo Järvet,

tel.: 55 962 026; e-post: ajarvet@ut.ee

postiaadress: TÜ geograafia osakond, Vanemuise 46, 51014 TARTU

Punga veski kinnistu detailplaneeringuala asukoht skeem.